

NGUYỄN NGỌC ANH. 2011. Bàn về “cảnh giới vô ngã”, *Tap chí Ngữ văn Đại học Sư phạm Nội Mông Cổ*, Trung Quốc, số 10.

“Cảnh giới vô ngã” xuất hiện từ lâu trong thơ ca Trung Quốc, cảnh giới này được các học giả Trung Quốc thường xuyên nhắc đến và nghiên cứu. Thành quả nghiên cứu thực sự có bước đột phá khi học giả Vương Quốc Duy (1877 - 1927) đã khái quát nội hàm của cảnh giới này. Từ đây, những công trình nghiên cứu về cảnh giới này của Vương Quốc Duy ngày một nhiều. Trong các công trình nghiên cứu của mình, các học giả đã đưa ra hai cách hiểu và giải thích đó là: 1. “Cảnh giới vô ngã” là tác giả không xuất hiện, chỉ có sự vật được miêu tả xuất hiện, vì vậy không thể thấy được tình cảm, tâm trạng của tác giả; 2. “Cảnh giới vô ngã” không phải là không nhìn thấy bóng dáng tác giả, mà tác giả gửi gắm tâm tư tình cảm vào vật, nên về hình thức không thấy tác giả. Bài viết đồng tình với cách hiểu thứ hai, và cho rằng “vô ngã” ở đây không thể hiểu theo nghĩa thuần túy là “vô” là không và “ngã” là tôi (chỉ tác giả). “Vô ngã” chính là tác giả gửi gắm tình cảm vào vật, nhưng ở mức độ rất nhẹ và kín đáo vì vậy đọc lên không gây cảm xúc (vô ngã). Tuy nhiên không vì thế mà cho rằng không thấy tác giả đâu. Qua các câu thơ điển hình về cảnh giới này có thể thấy việc lựa chọn sự vật hoàn toàn có chủ đích, và các sự vật này đều mang những sắc thái tình cảm nhất định, đó chính là tình cảm và tâm trạng thầm kín của tác giả. Vì vậy, tuy không nhìn thấy tác giả xuất hiện nhưng vẫn thấy được tình cảm, tâm trạng của tác giả.

“No me state” appeared in Chinese poetry long ago, which has constantly been mentioned and researched by not only researchers of China but also researchers in the world. Among these, the Chinese researcher WangGuoWei (1877 - 1927) became the most outstanding one by explaining connotation of this state in his poetic theory. Since then, a lot of researchers turned to focusing on studying WangGuoWei’s connotation. Two different interpretations of the connotation were given out. The first one is that, because in this state there’s no appearance of the author, except for the appearance of the described scenery, so readers cannot know the author’s feelings. The other one is that, because the author placed his feelings on described scenery, so we can not see the appearance of the author from the outside; in spite of this, the state cannot be said that there’s no author. I agree with the second one and think that, the author extremely cleverly and skillfully placed his feelings on described scenery. In addition, the feelings are too weak and faint, so it’s extremely difficult for readers to see. It’s not too difficult for us to find out that the sceneries in a lot of typical poetry verses of this state have certain feeling colors, which proves the sceneries were purposely chosen. The feeling color of sceneries is in fact the author’s feelings. So, though we cannot see the appearance of the author from the outside, we can see out the author’s feeling. It means that “no me” is “no appearance”, but not “no feeling”, “no feeling” means “having me”.